

VERSENYBÍRÓI JELENTÉS

a Budapesti TSB 1955. II. félévi kétlépéses mattfeladvány témaversenyéről

A versenyen oly kétlépéses iker mattfeladványok pályázhattak, amelyek témaváltozataikban ikermatt-sztétválasztást, vagy elhárítást mutatnak be. A hibásnak bizonyult feladványok kiessése után hét pályamű került helyezésre, amelyek a verseny követelményeinek megfelelő színvonalat képviselnek.

Döntésem a következők:

I. díj: 1993. sz. Páros György. Mindkét szerző önkéntes kulcselépés, sötét védőjátékában az ikermatt sztétválasztás a lekötes és feloldás eszközeivel van bemutatva.

II. díj: 1994. sz. Lindner László. Önfeloldás sötét védelmi játékában kétszer két különböző vonalon kidolgozva. Tetszetős hadállás, melyben az ikermatt-sztétválasztás módszere frissen hat.

III. díj: 1995. sz. Kiss János. Finom kulcselépés a két ikerállásban, a téma lekötes alkalmazásával van megvalósítva.

Dicséret: 1996. sz. Fleck Ferenc. Szimmetrikus jellegű hadállás, sötét a védelem során két huszárral önkötésbe kerül, amit világos a kulcselépéssel létre-

hozott előzetes vonalnyitás révén felhasznál a mattoláshoz.

Elismerés (sorrend nélkül): 1997. sz. Kiss János, 1998. sz. Koch János és 1999. sz. Kiss János. Mindhárom feladvány egyszerű eszközökkel, de elfogadhatóan mutatja be a témát.

E döntés — felszólamlás hiányában — a közzététel után 2 hónapra válik jogerőssé.

Miskolc, 1955 szeptember 10-én.

Apró László s. k. versenybíró.

VERSENYBÍRÓI JELENTÉS

a Budapesti TSB 1955. II. félévi véletlenmatt témaversenyéről

A kitűzött téma a következő volt: 2 lépéses véletlenmatt feladvány ikermegfejtésekkel, melyek mindegyikében sötét egyik vagy mindkét lépése akadályozza a többi ikermegfejtéses duális megismétlődését (Fleck-típus).

A versenyre 10 szerző összesen 64 pályaművet küldött be. Ezek elbírálásánál az alábbi alapelveket követtem:

Csak oly műveket helyeztem, amelyekben az ikermegfejtések önállóak, játéku egymástól különbözők, figyelmen kívül hagyhatunk tehát azokat a feladványokat, ahol mind sötét, mind világos első lépése valamennyi változatban ugyanaz.

Akadályozáson világos játékanak tevéleges befolyásolását értettem, az abba való bekapcsolódás hiányát tehát nem fogadtam el akadályozásnak; másrészt azonban nem tekintettem akadályozó jellegűnek az olyan sötét lépést sem, amely valamely világos folytatást kikényszerít, ahelyett, hogy a többi hárítaná el (pl. sakkos lépések, útegek megtámadása).

Végül nagyobb teljesítményként értékeltem az oly kidolgozást, ahol a sötét király az ikermegoldásokban különböző mezőn kap mattot.

A pályaművek általános színvonala a várakozásnak megfelelő volt, a beérkezett anyag azonban megítélésem szerint a téma lehetőségeinek csupán kis részére nyújt példákat, így feladványszerzőinknek még bőven maradt felfedeznivaló e téma körében a verseny után is.

A pályaművekről egységes számozott másolatokat kaptam; döntésem a következők:

I. díj: 2000. sz. Kele János. Sötét gyalog háromféle kistisztító változása ikerfolytatás sztétválasztása céljából, a sötét király más-más mezőkre való lépése mellett, egyike a legnehezebb témáknak, melynek szerkezetileg kifogástalan kidolgozása nagy ügyességet — vagy szerencsét — igényel. A feladvány harmonikus összehatását erősíti, hogy világos mindháromszor olyan tiszttelvel ad mattot, amilyen tiszttel a sötét gyalog éppen változott.

II. díj: 2001. sz. Schneider Vilmos. A három ikermegoldás tökéletes egységbe fonódik, a feloldó sötét bábok gyönyörű ködítő szabályossággal határozzák meg, melyik matt kerüljön sorra.

III. díj: 2002. sz. Schneider Vilmos. Ugyancsak három feloldás történik a megfejtés folyamán s a szerző még a mattkép teljes megismétlésével is tetézi a teljesítményt, a sztétválasztás eszközei azonban nem oly egységesek, mint az előző műben.

1. dicséret 2003. sz. Schneider Vilmos. A háromszeres tisztítás figyelemreméltó erőtmutató, hiányosságak éreztek azonban, hogy az akadályozó mozzanatok nem kapcsolódnak zárt láncok össze.

2. dicséret: 2004. sz. Lindner László. Szemben az előző feladványok 3-3 változatával itt 4 ikermegfejtést találunk, amde a sötét király változatlan helyzete mellett. Az elgondolás kerek egészet alkot, a sötét futó lépéseinek akadályozó jellege azonban némileg halvány.

3. dicséret: 2005. sz. Kele János. Szin-

tén 4 ikermegfejtés, ugyancsak álló sötét királlyal, a szerkezet azonban az előbbi feladványénál kevésbé kiegyensúlyozott.

4. dicséret: 2006. sz. Schneider Vilmos. Az első díjas feladványával azonos téma, azonban szerényebb kivitelben: a sötét király mindháromszor ugyanegy mezőn kap mattot.

5. dicséret: 2007. sz. Zilahy Zoltán. Hatásos tisztáldozat 2 változatban.

6. dicséret: 2008. sz. Zilahy Zoltán. Az előző feladványéhoz hasonló eszme, azonban a sötét játék színtelenebb.

Elismerés (sorrend nélkül): 2009. sz.

Kárpáti Aurél, 2010. sz. Kele János, 2011.

sz. Schneider Vilmos, 2012. sz. Zilahy Zol-

tán, 2013. sz. Zilahy Zoltán, 2014. sz. Zilahy Zoltán és 2015. sz. Zilahy Zoltán.

Küldndij: 2016. sz. Kárpáti Aurél. Sikerkült miniatűr, sötét és világos gyalogátváltozásokkal. Az akadályozó mozzanatok a lépéskényszer erősen kiemeli.

Külön dicséret: 2017. sz. Kele János. Az egylépéses látszólagos játék itt is hangsúlyt ad a sötét lépésnek, de maga a játék kevésbé egységes.

Külön elismerés: 2018. Zilahy Zoltán.

Döntésem — indokolt felszólamlás hiányában — közlésétől számított 2 hónap múlva emelkedik jogerőre.

Budapest, 1955 szeptember 15. napján.

Dr. Páros György s. k. versenybíró.

Megoldások

1955 július hó

1926. (Apró): 1. Fd5!

1927. (Hasenzahl): 1. Vc3!

1928. (Lacny): 1. He2!

1929. (Löwenton): 1. Vd5!

1930. (Pituk): 1. Vb7!

1931. (Bajtay): 1. e4!, feny. 2. ef5: 3.

Ve1 m. — 1. —, de3: (e. p.) 2. Valt!

1. —, fe3: (e. p.) 2. Vh2: f — 1. —, de4:

2. Vb1 — 1. —, fe4: 2. Vg2. (7 pont.)

1932. (Schläffer): Intenció: 1. Kd7, cb:

2. Bc1, Fe1 3. Hd3, Hd3: 4. Vc2, Fc2:

5. Bc2:, Bc2: 6. Kd6, — 7. Fd8 m. —

Mellékmf.: 1. Kd7 (feny. 2. Fd8), cb: 2.

Bc1, Fc1: 3. Vf2:f, He3 (vagy Fe3) 4.

Hd3, Fg4: 5. Bg4: (10 pont.) — Szerző

javítása: Vh. Kd8, Va1, Bf2 és g2, Fe7,

Hb2, gy.: b4. Söt. Kb6, Va5, Ba6 és h2,

Fa4 és e3, He1, gy.: a7, b5, b7, c5, c6,

e5, g5 és h7. Matt 7 l. — Kérjük fejtőin-

ket, vizsgálják meg a javított állást is.

(Grätzer): 1. Ha3!, Ka1 2. Hb1!,

3. Vd3!, Ka1 4. Vd4, Kb1 5. Ve4f,

Ka1 6. Ve5, Kb1 7. Vf5!, Ka1 8. Vf6, Kb1

9. Vg6!, Ka1 10. Vg7, Kb1 11. Vh7!, Ka1

12. Vh8, Ka6 13. Vg7, Kb1 14. Vh7!, Ka1

15. Vh8, a5 16. Vg7, Kb1 17. Vh7!, Ka1

18. Vh8, a4 19. Vg7, Kb1 20. Vh7!, Ka1

21. Vh8, a3 22. Vg7, Kb1 23. Vh7!, Ka1

24. Vh8, b5 25. Vg7, Kb1 26. Vh7!, Ka1

27. Vh8, b4 28. Vg7, Kb1 29. Vh7!, Ka1

30. Vh8, e1V! 31. Ke1:, Kb1 32. Vh7!,

Kc1 33. Vh6!, Kb1 34. Vg6!, Kc1 35.

Vg5!, Kb1 36. Vf5!, Kc1 37. Vf4:, Kb1

38. Ve4!, Kc1 39. Ve3!, Kb1 40. Vd3!, Ka1

41. Kd4, Kb1 42. Vd1 m. (10 pont.)

1934. (Löwenton): 1. 0-0!, a8V 2. Bh7,

Ve8 3. Bh8, Vg6 m. (Látsz. játék: 1. —,

a8V! 2. Bd8, Ve8 3. Bf8, Ve6 m. (4 pont.)

1935. (Neukomm): Intenció: 1. Kd4, f5

2. He4, f6 3. f2, f7 4. f1H!, f8H! 5. He3,

He6 m. — II. 1. d4, c5 2. Kc4, c6 3.

Hd3, c7 4. e1F!, c8F! 5. Fc3, Fe6 m. —

III. 1. c2, c5 2. c1V!, c6 3. Vg5, c7 4.

Kf4, c8V! 5. Vg4, Vc1 m. — IV. 1. h3,

a5 2. h2, a6 3. g1B!, a7 4. Bh7, a8B! 5.

Bc7, Ba6 m. — Mellékmf.: az I. állás-

ban: 1. Kd4, Kc1 2. Hd3!, Kd1 3. He5,

Kd2 4. e4, c3 m. és 1. Kd4, f5 2. Kc5,

f6 3. Kb4, Kb1 4. Hh1, f7 5. Ka3, f8F m.

Szerző javítása: Vh. Kb3, He7, gy. c2

és f4. Söt. Ke4, Hf2, gy. e5 és f3. Vé-

letlenmatt 5 lépésben. Kérjük olvasóin-

kat, ellenőrzézzék a javított állást is.

(30 pont.)

1936. (Volkmann): 1. Vd2! Feny. 2.

Vd5; 1. —, Ke5! 2. Hg6; 1. —, Kg5! 2.

Hfd3. Tematikus megtévesztés: 1. Bd2,

feny. 2. Bd5; 1. —, Ke5! 2. Hcd3; 1. —,

Kg5! 2. He4, de 1. —, Bh2 véd!

1937. (Brehmer): 1. Fe1!, feny. 2. Fb4!

— 1. —, Bc3 2. b7!, Bb3 3. Vc6: (2.

Hg5?, Bf3!) — 1. —, Bdd2 2. Hg5!, Bf2

3. Vd4: (2. b7?, Bb2!) (5 pont.)

1938. (Niestroy) 1. Hc3!, feny.: 2. He4,

Ff4 3. Ff3, 4. Hd2 (Hg3) m. — 1. —,

Fd6!: (vagy Fg5!:) 2. Hd5 (dl. He2),

Ff4 3. Hf4: (5 pont.) — 1. Hf4: pattmiatt

nem jó, világos csak a 3. lépésben húz-

hatja, miután sötétet a pattveszély meg-

sztüntetésére kényszerítette.

1939. (Siers): 1. Ve7!, feny.: 2. Vb4 m.

— 1. —, b1V: 2. Vg7, d1V 3. Vc7, Vb3 4.

Vc3!, Vc3: 5. Be4 m. (6 pont.) — Világos

előbb vezérré változásra kényszeríti a söt.

tét gyalogokat s azután kihasználja, hogy

nem húzárra változtak.

1940. (Krämer): 1. Be3!, Vg2 2. Fg4, Va8

3. Be5, Vd8 4. Fd7, Va8 5. Be4 és f6.

Hd5, vagy Hg8 matt. Ha 2. —, Vg4: 3.

Hd5!, Kf5 4. Be5 m. (5 pont.) — Világos

különös hadargásának célja, hogy tem-

pót veszítsen.